

MATEŘSKÁ ŠKOLA NOVÝ KRAMLÍN

Školní vzdělávací program pro
předškolní vzdělávání

„S MRAVENEČKY ZA KRÁSAMI SVĚTA“

Motto: „Jen si děti všimněte, co je krásy na světě“

J. Čarek

Zpracovaly: Zdeňka Bartoníková, ředitelka

Bc. Nikola Doktorová, učitelka

1. Identifikační údaje o mateřské škole

Adresa: Mateřská škola Nový Kramolín

Nový Kramolín č.13

344 01 Domažlice

Telefon: 379 497 389

IČO: 70987599

Typ MŠ: s celodenní péčí

Kapacita MŠ: 22 dětí

Počet tříd: 1

Zřizovatel: Obec Nový Kramolín

Ředitelka MŠ: Zdeňka Bartoníková

Učitelka: Bc. Nikola Doktorová

ŠVP MŠ Nový Kramolín „S MRAVENEČKY ZA KRÁSAMI SVĚTA“

byl schválen na zaměstnanci MŠ dne 29. 8. 2016 a je **platný**

od 1. 9. 2016.

Aktualizace ŠVP k 1. 9. 2019, 20. 8. 2019

2.Aktualizace ŠVP k 1. 9. 2022 byla schválena na pedagogické radě

dne 26. 8. 2022.

Zákonní zástupci dětí jsou se ŠVP PV seznámeni v průběhu září a je k nahlédnutí na třídě.

Bartoníková Zdeňka, ředitelka:

2. Charakteristika školy

Mateřská škola se nachází v pěkné, krásnou přírodou obklopené vesnici Nový Kramolín, v okrese Domažlice. Ve vesnici je holandská firma, která vyrábí součástky do lodí, truhlářství, prodejna smíšeného zboží a pohostinství. Dopravní obslužnost v obci je zajištěna autobusovou a vlakovou dopravou.

Mateřská škola je umístěna na malém kopečku s výhledem na celou vesnici. Je obklopena rozlehlou zahradou se vzrostlými stromy, která slouží rovněž jako dětské hřiště pro veřejnost. Pro vycházky s dětmi využíváme především okolní přírodu – louky, pole, les, háječek, polní cesty, fotbalové hřiště. Proto je zaměření naší MŠ koncipováno na environmentální a polytechnickou výchovu.

Budova je zrekonstruována, byla zde provedena výměna oken za plastová a zateplení omítky. Sídlí zde kromě mateřské školy i náš zřizovatel, Obec Nový Kramolín. MŠ je jednotřídní, s kapacitou 22 dětí, ve věku zpravidla od 3 do 6 let.

O děti se stará kolektiv v obsazení tři učitelky a paní kuchařka a uklízečka v jedné osobě. Jako vedoucí stravování je zde zaměstnána na částečný úvazek paní učitelka. V průběhu školního roku 2020/2021 škola začala zajišťovat praní prádla – uklízečka na dohodu.

Prostory mateřské školy jsou rozděleny na třídu, tělocvičnu, která slouží rovněž jako ložnice. Jako vedlejší prostory využíváme prostornou chodbu, která spojuje třídu s umývárnu, WC, šatnou a třemi kabinety. Hned u vchodu do MŠ se nachází kancelář ředitelky. V patře, kde sídlí OÚ máme ještě jídelnu s kuchyní. Kromě dětí z Nového Kramolína sem docházejí ještě děti z okolních vesnic (Vlkanov, Šitboř, Poběžovice, Mnichov, Pařezov).

Od prosince 2015 (počátek mého působení) se nám povedlo ve škole nově vybavit ložnici (lehátka, koberec, doplňky), zakoupit do třídy knihovničku pro děti, stůl na VV a pitný režim, vybavit jídelnu novým nábytkem. Do ŠJ jsme pořídili mrazák, myčku, nový sporák. Zakoupili jsme nové nádobí pro vydávání jídla. Pro praní

prádla jsme zřídili prádelnu, zakoupili pračku a sušičku. Ve všech prostorách školy je nová výzdoba na zdech. Na výtvary dětí jsme zakoupili provázkové nástěnky. Opravili se omítky v kabinetech a položila se nová lina. Z jednoho kabinetu jsme vytvořili zázemí – šatnu pro zaměstnance. Každým rokem zakupujeme nové učební pomůcky a knihy. Pořídili jsme rovněž nové ručníky a ložní prádlo pro děti. U vstupu do budovy jsme nechali nainstalovat nový videozvonek. Do celé budovy jsme pořídili žaluzie na okna. Ve třídě byla vyměněna světla za úsporná LED.

Postupně jsme zakoupili 2 notebooky, tiskárnu do třídy pro potřebu učitelek. Zakoupili jsme programy pro školní jídelnu VIS a pro vedení agendy školy Správu MŠ.

Do budoucna bychom rádi ve spolupráci se zřizovatelem zrekonstruovali umývárny a WC, do třídy, do šatny a ložnice bychom chtěli pořídit nový nábytek. V nejbližší době bychom rádi vyměnili světla v ostatních prostorách MŠ a v neposlední řadě bychom chtěli nechat přeladit pianino.

3. Podmínky vzdělávání

Prostory školy jsou na počet dětí přiměřené (kromě ŠJ), prosluněné, velmi pěkně uspořádané. Třída je vybavena starším nábytkem, který je postupně vyměňován za nový. Se třídou sousedí druhá prostorná místnost, která slouží jako tělocvična a odpoledne jako ložnice. Každý den se zde rozkládají lehátka, což je nevýhoda. V této místnosti máme také pianino, které denně využíváme jak ke zpívání tak i k pohybovým hrám. V této místnosti máme rovněž televizi s DVD rekorderem. Tělocvična je vybavena žebřinami, lavičkami a švédskou bednou. Ve skříních je umístěna dětská a učitelská knihovna.

Třída je rozdělena na dvě zóny - prostor na koberci a kolem stolečků. Hračky jsou umístěny ve skříních a nebo v regálu tak, aby byly přístupné dětem. Děti zde mají přístupné i dětské knihy, rovněž i výtvarný materiál. Postupně obnovujeme jak knižní fond školy, tak i vybavení učebními pomůckami.

Prostory jsou vytápěny akumulacími kamny, která se postupně budou muset vyměnit za nová. Všechny prostory jsou pravidelně větrány a teplota je kontrolována teploměry umístěnými na zdech. Lékárnička je umístěna na chodbě hned vedle vchodu do třídy, mimo dosah dětí a je předpisově vybavena, pravidelně obnovována.

3.1. Životospráva

Stravování dětí je zajištěno vlastní vývařovnou. Kvalita a množství jídla odpovídají předpisům. Děti docházejí do patra na dopolední svačinu a oběd, odpolední svačina je podávána paní kuchařkou přímo ve třídě. Svačina je přenášena v uzavřené plastové přepravce a je servírována dětem na jejich místa u stolečku. Dopolední svačina je podávána samoobslužným systémem. Při obědě servíruje polévku paní kuchařka dětem na jejich místa u stolečků a druhý oběd a pití se podává samoobslužně. Všechny děti si odnášejí po jídle nádobí na stůl tomu určený. Velké děti jedí příborem, malé děti se ho učí používat postupně během roku individuálně podle schopností. Děti mají možnost ovlivnit velikost jídla na přání, mohou si přidat, do jídla se nenutí. Je připravována plnohodnotná a vyvážená strava. Mezi jednotlivými jídly jsou dodržovány 3 hodinové intervaly. Pitný režim je pro děti dostupný, mohou se napít během celého dne. Ve třídě mají plastové hrnečky označené značkou a k dispozici je šťáva, minerálka nebo voda.

Děti tráví dostatek času venku. Využíváme zahradu, která slouží rovněž jako veřejné dětské hřiště. Pro rozvoj pohybových aktivit využíváme rovněž asfaltové hřiště, fotbalové hřiště za vesnicí a hlavně vycházky a výlety do krásné okolní přírody.

V letních měsících pobyt venku prodlužujeme i po dobu řízených a odpoledních činností.

Po obědě se děti ukládají na připravená lehátka. Jsou respektovány individuální potřeby spánku a odpočinku dětí. Děti, které neusnou do 13.30 hod., mají možnost vstát a potichu si hrát ve třídě nebo pracovat s učitelkou. Lůžkoviny a ručníky se perou ve školce.

3.2. Psychosociální podmínky

Snažíme se vytvářet přátelskou rodinnou atmosféru mezi dětmi a zaměstnanci. Chceme, aby v nás děti cítily oporu a důvěru. Snažíme se o přátelskou komunikaci s dětmi i jejich rodiči. Respektujeme individualitu každého dítěte, všechny děti mají ve školce stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti. Nikdo není znevýhodňován či zvýhodňován. Požadavky na děti jsou přiměřené jejich věku a schopnostem, vyhýbáme se nezdravé soutěživosti. Snažíme se děti hodně chválit, podporujeme jejich sebedůvěru. Děti mají dostatek prostoru pro hru, poměr spontánních a řízených činností je vyvážený. Pokud děti potřebují soukromí, mají možnost uchýlit se do ústraní.

3.3. Organizační podmínky

Rodičům nově příchozích dětí nabízíme adaptační program. Po předchozí domluvě s učitelkami mohou rodiče s budoucími „školkáčky“ přicházet před nástupem do MŠ pohrát si s budoucími kamarády a seznámit se s novým prostředím.

Provoz školy je od 6.45 hod do 16.15 hod. Po této době je budova bezpečnostně zajištěna alarmem. Ranní příchod dětí je od 6.45 hod. do 8.30 hod. V poledne je možné si děti vyzvednout v době od 12.30 do 13.00 hod. a odpoledne od 15.00 do 16.15 hod. Mimo tuto dobu se MŠ z bezpečnostních důvodů zamyká.

Režim dne je flexibilní k situacím a potřebám dětí. Pohybové aktivity zařazujeme v průběhu celého dne – ráno při komunitním kruhu, v řízených činnostech, při pobytu venku i v odpoledních činnostech. Při řízených činnostech pracují děti společně, individuálně i v různě velkých skupinách. Učíme je týmové práci, umět si pomáhat, vyhovět si, respektovat se. Chceme, aby vztahy mezi dětmi byly kamarádké. Dbáme na osobní soukromí dětí.

Pro realizaci plánovaných činností vytváříme vhodné podmínky, vycházíme z potřeb a zájmů dětí. Děti se učí nové věci prožitkem, praktickým poznáním pokud to jde, všemi smysly.

3.4. Řízení MŠ

Mateřská škola je řízena ředitelkou, která je statutárním zástupcem školy. Kolektiv zaměstnanců tvoří ještě 2 učitelky (jedna pouze na překrývání, zkrácený úvazek), kuchařka, uklízečka a prادلena v jedné osobě a vedoucí školní jídelny, která zodpovídá za pracoviště školní jídelny. Povinnosti a pravomoci mají zaměstnanci stanovené v pracovních náplních. Dílčí úkoly projednáváme na pedagogických a provozních poradách, nebo podle potřeby okamžitě. Všichni zaměstnanci se podle potřeby dále vzdělávají, účastní se různých školení. Ředitelka vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, podporuje spolupracovníky ke spolurozhodování, k týmové práci, ponechává prostor pro nové podněty a názory. Všichni zaměstnanci respektují pravidla pro zpracování osobních údajů dětí a jejich zákonných zástupců. Ředitelka školy hodnotí práci zaměstnanců, podporuje je ve vzájemné spolupráci.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem, s MŠ Postřekov, se ZŠ Postřekov a ZŠ Poběžovice, s PPP Domažlice a SPC Horšovský Týn, se ZUŠ Domažlice, s knihovnami v Poběžovicích a v Domažlicích, s MS Daněk Otov, s Policií ČR Poběžovice, Domažlice, s HZS Poběžovice, Domažlice, s včelařem a s místními arboristy.

3.5. Personální a pedagogické zajištění

Mateřskou školu řídí ředitelka. Všichni zaměstnanci mají předepsanou odbornou kvalifikaci. Celý tým funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel. Všichni pedagogičtí pracovníci se sebevzdělávají v rámci DVPP nebo formou samostudia. Mají k dispozici knihy v pedagogické knihovně, která je průběžně doplňována.

Služby učitelek jsou stanoveny tak, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče o děti. Podmínky školy umožňují překrývání učitelek při přímé pedagogické činnosti. Zaměstnanci se chovají profesionálně v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými zásadami. Mateřská škola zprostředkovává zákonným zástupcům spolupráci s odborníky (logopedy, speciálními pedagogy, psychology). Celý kolektiv pracuje jako jeden tým.

3.6. Spolupráce s rodiči

Mezi zaměstnanci a rodiči dětí panuje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota. Spolupráce funguje na základě partnerství. Učitelky sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět. Schůzky s rodiči se konají 1x -2x ročně. Rodiče jsou informováni o dění v MŠ buď ústně, písemně na informativní nástěnce a nebo sms službou. Snažíme se o dobrou komunikaci, spolupráci a získání důvěry rodičů. Pokud mají rodiče zájem, mohou si domluvit s ředitelkou konzultaci o svém dítěti. Je jim povolena návštěva ve třídě po domluvě s ředitelkou. Rodiče se mohou podílet na přípravě akcí pro děti, uvítáme nové nápady a náměty. Učitelky pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dětí, jejich pokrocích, společně se domlouvají na dalších postupech.

3.7.Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

(řídí se novelou školského zákona č.82/2015 Sb., zejména pak §16 a §17 a vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných)

Všechna opatření pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných se dějí v těsné spolupráci se zákonnými zástupci, školským poradenským zařízením a v nejlepším zájmu dítěte.

1. Podpůrná opatření 1.stupně

- Má-li dítě obtíže při vzdělávání, škola zpracuje plán pedagogické podpory dítěte (PLPP), ve kterém jsou popsány obtíže dítěte, speciální vzdělávací potřeby dítěte a podpůrná opatření ze zdrojů školy a s ohledem na podmínky školy.
- Ředitelka seznámí s PLPP zákonného zástupce dítěte.
- Po třech měsících vyhodnotí průběh a výsledky vzdělávání dítěte, zda podpůrná opatření vedla ke stanoveným cílům.
- V případě, že nestačí podpůrná opatření daná mateřskou školou, doporučí ředitelka zákonnému zástupci využít pomoc školského poradenského zařízení (ŠPZ). Zprávu z vyšetření obdrží zákonní zástupci dítěte, škola dostane doporučení a na jeho základě sestaví „Individuální vzdělávací plán.“

2.Podpůrná opatření 2.-5.stupně

- Zákonný zástupce udělí písemný informovaný souhlas pro poskytování podpůrných opatření 2.-5.stupně.
- MŠ poskytne doporučená podpůrná opatření pro vzdělávání dítěte bezodkladně, nejpozději do 4 měsíců. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č.27/2016 Sb.
- V IVP (příloha č.1 vyhlášky č.27/2016 Sb.) se vzdělávací plán upraví tak, aby byl zajištěn soulad vzděl. požadavky a možnostmi dítěte tak, aby vzdělávání směřovalo k dosažení osobních maximálních výsledků.

- Ředitelka ve spolupráci se ŠPZ průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrných opatření, 1x za rok vyhodnocuje naplňování cílů IVP.
- Pokud zákonný zástupce přes opakovaná upozornění a vysvětlení důsledků nenavštívil ŠPZ za účelem nastavení podpůrných opatření ve vzdělávání dítěte, může se škola obrátit na OSPOD a požádat o součinnost.

3.7. Podmínky vzdělávání nadaných dětí

Škola vyhledává mimořádně nadané děti a formou integrovaného vzdělávání a individuálního přístupu podporuje rozvoj jejich talentu.

- Nabízení vyššího stupně složitosti činností
- Volba vhodných metod výuky
- Individuální přístup
- Spolupráce se ZUŠ Domažlice

3.8. Vzdělávání dětí od dvou do tří let

V mateřské škole máme zpravidla děti od 3 let, děti mladší navštěvují naši školu pouze ve výjimečných případech (rodinná situace, pracovní situace rodičů). V případě docházky dětí mladších 3 let učitelky přistupují individuálně k úrovni schopností dítěte ve všech oblastech. Učitelka je pro dítě osoba, ke které si vytváří silnější vazbu, jelikož zastupuje rodiče. Pedagogická práce je zaměřena na trénování návyků a praktických dovedností. Dítěti je poskytován velký prostor pro volnou hru a pohybové aktivity. V pohybových aktivitách je

méně obratné, v nevýhodě oproti starším dětem. Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Vyžadují opakování činností, rituály, udrží pozornost jen velmi krátce. Učitelky citlivě organizují den s častějším střídáním jednotlivých činností.

Mateřská škola je vybavena podnětnými a bezpečnými hračkami, které jsou vhodné pro dvouleté děti. Hračky jsou uloženy v uzavřených skříňkách. Vybavení pro zajištění hygieny je dostačující. Dětem je umožněno používat specifické pomůcky, hračky pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.

3.9. Podmínky pro vzdělávání dětí cizinců

Občané jiného členského státu státu Evropské unie a jejich rodinní příslušníci mají přístup ke vzdělávání a školským službám za stejných podmínek jako občané České republiky. Ostatní cizinci (nejsou členy EU) mají přístup k předškolnímu vzdělávání a ke školským službám, pokud mají právo pobytu na území ČR na dobu delší než 90 dnů, jsou azylanty, osobami používajícími doplňkové ochrany, žadateli o udělení mezinárodní ochrany nebo osobami používajícími dočasné ochrany.

Děti příslušné školy se stávají, pokud ředitelce školy nebo školskému zařízení prokáží oprávněnost pobytu na území ČR zvláštním dokladem nejpozději při zahájení vzdělávání.

Dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka poskytuje mateřská škola jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

Ředitelka mateřské školy zřídí skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb.,

o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, pokud jsou v mateřské škole alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání.

Mateřská škola poskytuje dětem ve skupině jazykovou přípravu v rozsahu 1 hodiny týdně .

skupina má nejvýše 8 dětí. Další skupinu lze zřídit, pokud je do dosavadní skupiny zařazeno 8 dětí.

Ředitelka MŠ může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy dětí.

Jako podpůrný materiál je využíváno Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání.

4. Organizace vzdělávání

Děti jsou přijímány do Mateřské školy Nový Kramolín na základě přijímacího řízení (zápisu) podle kritérií pro přijímání dětí. Zápis probíhá v období od 2.5. do 16. 5. předešlého školního roku. Bližší informace jsou vždy uveřejněny na webových stránkách školy a vývěskách MŠ a přilehlých obcích. Za zveřejnění zodpovídá ředitelka školy.

Mateřská škola Nový Kramolín je jednotřídní, s kapacitou 22 dětí.

Režim dne:

- 6.45 – 8.30 hod. Ranní hry, úklid hraček**
- 8.30 – 8.45 hod. Komunitní kruh, hygiena**
- 8.45 – 9.15 hod. Svačina**
- 9.15 - 9.45 hod. Řízené činnosti**
- 9.45 - 11.45 hod. Pobyt venku**
- 11.45 –12.00 hod. Příprava na oběd, hygiena**
- 12.00 - 12.30 hod. Oběd**
- 12.30 - 12.45 hod. Hygiena, příprava na odpočinek**
- 12.45 – 14.30 hod. Odpolední odpočinek**
- 14.30 – 15.00 hod. Vstávání, hygiena, odpolední svačina**
- 15.00 – 16.15 hod. Odpolední činnosti, spontánní hra, odchod dětí domů**

Aktivity školy

- Podzimní výlet do přírody
- Halloween –akce s rodiči
- Mikulášská nadílka
- Rozsvícení vánočního stromu v obci
- Vánoční besídka pro rodiče – s vyráběním
- Tři králové
- Maškarní karneval- masopustní týden
- Návštěva školy s předškoláky
- MDŽ – vystoupení pro ženy v obci
- Zdobení májky
- Zápis dětí do MŠ spojený s Dnem otevřených dveří
- Velikonoční zajíček
- Den matek – besídka pro maminky
- Den dětí – soutěžní dopoledne
- Návštěvy divadelních představení v MŠ Postřekov

- Koncert v ZUŠ Domažlice
- Návštěva Domu přírody v Klenčí p. Čerchovem, různých výstav v Muzeu Chodska
- Školní výlet
- Pasování předškoláků
- Loučení s předškoláky – spaní ve školce
- Odborné exkurze záchranného systému apod.- návštěva celníka se psem, policie, ..

V.Charakteristika vzdělávacího programu

Vzdělávání v MŠ je cílevědomý plánovaný proces, při němž doplňujeme rodinnou výchovu a v úzké vazbě na ni pomáháme zajistit dítěti prostředí s dostatkem podnětů k jeho aktivnímu rozvoji a učení. Naším cílem je dovést dítě na konci předškolního období k úspěšnému startu do školy. Chceme, aby se děti u nás v mateřské škole cítily jako doma, měly ke všem zaměstnancům plnou důvěru. Spokojenost a radost v dětských očích je pro nás největší odměnou. Chceme, aby z naší školy odcházely děti, které obstojí nejen ve škole, ale i v dalším životě.

Hlavním prostředkem je pro nás krásná příroda, která se nachází v těsné blízkosti naší školky a celkové vesnické prostředí, ve kterém se škola nachází. Vedeme děti k poznávání a vnímání okolního světa vlastním poznáním, zkušeností, prožitkem, objevováním. Vychováváme v dětech nejen úctu jeden k druhému, ale i úctu k přírodě. Zaměřujeme se hodně na sociální a komunikativní dovednosti. Učíme se vnímat krásu kolem sebe, vytváříme u nich kladný vztah k pohybovým činnostem. Podporujeme tvořivost, zvědavost. Poznáváme přírodu, pozorujeme různé jevy, objevujeme i formou pokusů. Učíme je vnímat své okolí, umět komunikovat, poznávat různá prostředí, situace a umět se v nich pohybovat a chovat. K tomu nám napomáhají naše časté výlety mimo školu, kde se děti setkávají s různými lidmi.

A proč právě s mravenečky za krásami světa?

Protože právě oni se usídlili v naší blízkosti a pravidelně máme možnost je pozorovat nejen v lese, ale i na naší zahradě. Dětem se moc líbí, oblíbily si je, a tak jsme si postupně začali na tyto malé kamarády hrát a zkoumat je. Jejich přítomnost nás provází celý rok. V zimních měsících zkoumáme z dostupné literatury a digitální techniky, co dělají mravenci v neaktivním období.

Cíle školního vzdělávacího programu vycházejí z §33 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání a z RVP.

Při výchově a vzdělávání sledujeme tyto **„RÁMCOVÉ CÍLE“**:

- 1/ Všestranný rozvoj dítěte , jeho schopnosti poznání a učení**
- 2/ Osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost.**
- 3/ Získání osobnostní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí.**

Dlouhodobé cíle:

- Nadále rozvíjet u dětí environmentální, polytechnickou a dopravní výchovu.
- Rozvíjet jazykové a komunikativní schopnosti.
- Rozvíjet pohybovou zdatnost, dovednosti, podporovat psychickou pohodu, zdravotní kulturu a vést je k zdravým životním návykům a postojům. Využívat ve větší míře venkovní činnosti – pobyt v přírodě.
- Učit se řešit problémy na základě bezprostřední zkušenosti, cestou pokusu a omylu, zkoušet, experimentovat, vymýšlet nová řešení a situace.
- Získávat elementární poznatky o světě, ve kterém dítě žije a který ho obklopuje.
- Učit se samostatně rozhodovat o svých činnostech, umět si vytvořit svůj názor, umět ho vyjádřit.
- Uvědomovat si svá práva i práva druhých, učit se je hájit a respektovat, pochopit, že všichni lidé mají stejnou hodnotu.
- Vytvářet pozitivní klima ve třídě i mezi rodiči, prohlubovat důvěru a spolupráci mezi školou a rodinou.
- Při práci s dětmi zajistit individuální přístup ke každému dítěti

Cíle ŠVP vedou děti k dosažení těchto klíčových kompetencí: **kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, sociální a personální kompetence a kompetence činnostní a občanské.**

Formy a metody práce:

Výchova a vzdělávání probíhá u dětí především formou hry, prožitkového, a kooperativního učení, dramatické výchovy, situačním učením, projekty, prosociální výchovou. Činnosti nabízejí vlastnosti, jakými jsou - pestrost, rozmanitost, smysluplnost, návaznost, srozumitelnost, užitečnost, praktičnost, tvořivost, komunikativnost, spolupráci, toleranci, respekt.

Zásady působení učitelky na děti:

- Učitelka je k dětem empatická, citlivá, má zájem o každé dítě, respektuje jeho potřeby
- Spolu s dětmi vytváří pravidla soužití a vede je k jejich dodržování
- Vytváří dětem klidnou atmosféru, pocit bezpečí, náklonnost
- Dává dětem pozitivní vzor
- Při činnostech vychází z bezprostředních zážitků dětí, z momentální situace.
- Využívá prvky efektivní komunikace- hovoří s dětmi v oční rovině, dává dětem dostatek prostoru pro vysvětlování, dotazy, pro řešení konfliktů, je pravdivá, dokáže i uznat svoji chybu, co říká také dělá, nepoužívá ironii, nikoho nepovyšuje ani neponižuje, děti chválí, motivuje k dalším výkonům, hledá s dětmi řešení situace.
- Respektuje individualitu dítěte – respektuje potřebu odpočinku, nenutí je do činností, ani do jídla.

VI. Vzdělávací obsah

ŠVP naší mateřské školy je rozdělen **do 5 hlavních bloků**, které jsou dále rozpracovány v Třídním vzdělávacím programu na týdenní témata. Ta jsou těsně spjata s přírodou, se zážitky dětí a jsou sestavena tak, aby rozvíjely dítě ve všech oblastech - dítě a jeho tělo, dítě a jeho psychika, dítě a ten druhý, dítě a společnost dítě a svět. Jednotlivé týdny na sebe navazují, prolínají se, podle aktuální situace a zájmu dětí se obměňují, prodlužují, apod.

1/ „ My jsme školka na kopečku, plná malých mravenečků“

- Období- září

Charakteristika integrovaného bloku:

Cílem tohoto bloku je seznamování se s prostředím mateřské školy, postupná adaptace na prostředí MŠ, seznamování se s dětmi i zaměstnanci, poznávání pravidel společenského soužití v mateřské škole. Děti si vytvářejí pravidla chování ve třídě. V tomto období je důležité vytváření prosociálních postojů a chování k ostatním lidem Seznamují se s pracovními a sebeobslužnými činnostmi, rozvíjí si dovednosti v oblasti hygieny, stolování, oblékání, úklidu hraček. Dětem jsou nabízeny jednoduché pohybové a hudební činnosti. Prioritou tohoto bloku je vytvářet podmínky, které umožní dítěti mít pocit bezpečí a jistoty v prostředí MŠ.

Nabízená témata:

- ***Já jsem malý mraveneček***
- ***Když jsi kamarád***
- ***Stojí školka na kopečku, Školka malých mravenečků***

➤ Dítě a jeho tělo

Vzdělávací cíle: (*co u dítěte podporujeme*)

- - rozvoj psychické a fyzické zdatnosti (adaptace dítěte v MŠ, společenská pravidla v MŠ)
- -osvojit si věku přiměřené praktické dovednosti (učit se sebeobsluze, poznat svoji značku, umět si dát věci na své místo)
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka, apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí

Vzdělávací nabídka: (*co dítěti nabízíme*)

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky, poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- smyslové a psychomotorické hry
- konstruktivní a grafické činnosti
- hudební a hudebně pohybové činnosti
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí

Očekávané výstupy: (*co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže*)

- zachovávat správné držení těla
- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (překážky, házet, chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí)

- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, nástroji, materiálem, zacházet s výtvarným materiálem)
- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (osobní hygiena, stolování, oblékání, obouvání)
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, jednoduché úklidové práce ve třídě i na zahradě)

Rizika (*co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele*)

- denní režim nevyhovující fyziologickým dětským potřebám
- nedostatečný respekt k individuálním potřebám dětí
- nerespektování rozdílných tělesných a smyslových předpokladů a pohybových možností jednotlivých dětí
- neznalost zdravotního stavu a zdravotních problémů dítěte
- omezování spontánních pohybových aktivit, nepravidelná, málo rozmanitá či jednostranná nabídka pohybových činností

➤ **Oblast dítě a jeho psychika:**

Jazyk a řeč

Vzdělávací cíle: (*co u dítěte podporujeme*)

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbální i neverbální) a kultivovaného projevu

Vzdělávací nabídka: (*co dítěti nabízíme*)

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy

- rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, sdělování slyšeného druhým)
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování divadelní pohádky
- vyprávění toho, co dítě slyšelo, nebo vidělo
- přednes, recitace, zpěv
- prohlížení a „čtení“ knížek
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- porozumět slyšenému
- formulovat otázky, odpovídat
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- učit se z paměti krátké texty (říkanky, písničky)
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, sledovat divadlo, užívat telefon

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele)

- prostředí komunikačně chudé, omezující běžnou komunikaci mezi dětmi i s dospělými
- špatný jazykový vzor
- omezený přístup ke knížkám

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

Vzdělávací cíle: (co u dítěte podporujeme)

- rozvoj tvořivosti (tvořivé myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování, apod.)

Vzdělávací nabídka: (co dítěti nabízíme)

- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání , zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti, apod.

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- postupovat a učit se podle pokynů
- učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je uvědomovat a vybavit

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele)

- nedostatek příležitostí k poznávacím činnostem založeným na vlastní zkušenosti
- převaha předávání hotových poznatků slovním poučováním a vysvětlováním
- příliš racionální, hotový a uzavřený výklad světa
- omezený prostor pro vyjádření a uplatnění představivosti a mimoracionálního poznávání

Sebepojetí, city, vůle

Vzdělávací cíle: (co u dítěte podporujeme)

- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenost)
- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňující pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit

Vzdělávací nabídka: (co dítěti nabízíme)

- spontánní hra
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- výlety do okolí (přírody, návštěvy dětských kulturních akcí, apod.)
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení ostatních

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- postupovat a učit se podle pokynů
- učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je uvědomovat a vybavit

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele)

- spěch a nervozita, omezování možností dítěte dokončovat činnost v individuálním tempu, nevhodné zásahy a přerušování činností dětí dospělými
- nevhodné vzory a modely chování (netaktní komunikace, nedostatek sociálního cítění, ohleduplnosti a tolerance, necitlivé vztahy a postoje okolí)
- nedostatečná motivace dětí k jejich sebevyjádření a sebeuplatnění

➤ **Oblast dítě a ten druhý:**

Vzdělávací cíle: (co u dítěte podporujeme)

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole)

Vzdělávací nabídka: (co dítěti nabízíme)

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem a dospělým
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry
- aktivity podporující sblížení dětí
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztah mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří)
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke spokojenosti vyřešit vzájemný spor
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije- rodina, mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi, dospělými, kamarádi)

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- spolupracovat s ostatními

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele)

- nedostatek pozitivních příkladů a vzorů prosociálního chování, málo vstřícné postoje dospělých k dítěti i k sobě navzájem
- nedostatečně psychosociálně „bezpečné“ prostředí, neautentické, s nedostatkem porozumění a tolerance
- nedostatek empatie, neposkytování empatické odezvy na problémy dítěte

- příliš ochrannářské či příliš nevšimavé prostředí
- autoritativní vedení, direktivní zacházení s dítětem
- prostředí, které nabízí málo možností ke spolupráci a komunikaci s druhým

➤ **Dítě a společnost:**

Vzdělávací cíle: (*co u dítěte podporujeme*)

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí

Vzdělávací nabídka: (*co dítěti nabízíme*)

- běžné a každodenní setkání s pozitivními vzory vztahů a chování
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- různorodé společenské hry a skupinové aktivity (námětové hry, konstruktivní a výtvarné projekty) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role
- dané pohlavím, profesní role, herní role,) osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává

Očekávané výstupy: (*co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže*)

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když domluví druhý, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn, apod.)
- pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat, schopnosti a dovednosti
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu,

spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody

- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v MŠ i na veřejnosti)
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělými k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově

Rizika (*co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele*)

- nedostatek estetických a etických podnětů a příležitostí k jejich kultivovanému prožívání a vyjádření
- přítomnost nevhodných, podbízivých a nevkusných podnětů
- nevhodný mravní vzor okolí (děti jsou svědky nespravedlivého, nezdvořilého, hrubého, ironického, popř. agresivního chování, netolerantních necitlivých či nevšímavých postojů) včetně nevhodných vzorů v médiích
- příliš mnoho nefunkčních pravidel ve skupině, děti se nepodílejí na jejich vytváření, ne všichni je dodržují (např. někteří dospělí)
- zvýhodňování a znevýhodňování některých dětí ve skupině

➤ **Dítě a svět**

Vzdělávací cíle: (*co u dítěte podporujeme*)

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Vzdělávací nabídka: (*co dítěti nabízíme*)

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety

- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, chemické látky, požár, povodeň, apod.)
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově MŠ, v blízkém okolí)
- zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma v MŠ opakují, chovat se bezpečně a přiměřeně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře)
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
- osvojovat si elementární poznatky o okolím prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele)

- nedostatek příležitostí vidět a vnímat svět v jeho pestrosti a změně, v jeho dění a řádu
- nedostatečné a nepřiměřené informace, nedostatečné, nepravdivé nebo žádné odpovědi na otázky dětí
- jednotvárná, málo rozmanitá nabídka činností, málo podnětné, málo pestré a málo obměňované prostředí nebo prostředí nepřehledné, neupravené, neuspořádané s nadbytkem hraček a věcí
- výběr a nabídka témat, která jsou životu dítěte příliš vzdálená, pro jeho vnímání a chápání náročná, která přesahují přirozenou zkušenost dítěte a nejsou pro dítě prakticky využitelná

2/ „Podzimní barevné putování s mravenečky“

- období- konec září, říjen, listopad

Charakteristika:

Tento tematický blok je zaměřen na poznávací procesy, které souvisí se změnami v přírodě. Budeme putovat do okolí MŠ, všítat si krás podzimní přírody, budeme poznávat zvířata, ptáky, květiny, stromy, experimentovat s živou i neživou přírodou. Postupně si budeme všítat, jak se příroda připravuje na dlouhé zimní období. Se změnami v přírodě souvisí schopnost přizpůsobit se vnějším podmínkám. V tomto bloku rozvíjíme pozorovací schopnosti, vnímání všemi smysly. Všechny tyto informace nás vedou ke zpětné vazbě při výtvarných, hudebně pohybových i ostatních činnostech.

Nabízená temata:

- ***Mravenci a slunečnice***
- ***Ferda Mravenec a vlaštovka***
- ***Mravenečkové na houbách***
- ***Na zahrádce pod jabloní***
- ***Podzimní pohádka „O řepě“***
- ***Draku, ty jsi vážně drak?***
- ***Halloween***
- ***Listopad, listopad, lísteček mi na dlaň spad***
- ***Fouká vítr od polí, mravenci se zimují***
- ***Ježek***
- ***Ferda Mravenec v lese***

- **Podzim v lese**
- **Zvířátka na podzim**

➤ **Dítě a jeho tělo**

Vzdělávací cíle: (co u dítěte podporujeme)

- rozvoj psychické a fyzické zdatnosti (adaptace dítěte v MŠ, společenská pravidla v MŠ)
- osvojit si věku přiměřené praktické dovednosti (učit se sebeobsluže, poznat svoji značku, umět si dát věci na své místo)
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka, apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- uvědomění si vlastního těla

Vzdělávací nabídka: (co dítěti nabízíme)

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky, poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- smyslové a psychomotorické hry
- konstruktivní a grafické činnosti
- hudební a hudebně pohybové činnosti
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí

- činnosti zaměřené k poznání lidského těla a jeho částí

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- zachovávat správné držení těla
- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (překážky, házet, chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí)
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, nástroji, materiálem, zacházet s výtvarným materiálem)
- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (osobní hygiena, stolování, oblékání, obouvání)
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, jednoduché úklidové práce ve třídě i na zahradě)

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele)

- denní režim nevyhovující fyziologickým dětským potřebám
- nedostatečný respekt k individuálním potřebám dětí
- omezování samostatnosti dítěte při pohybových činnostech, málo příležitostí k pracovním úkonům
- nerespektování rozdílných tělesných a smyslových předpokladů a pohybových možností jednotlivých dětí
- neznalost zdravotního stavu a zdravotních problémů dítěte
- omezování spontánních pohybových aktivit, nepravidelná, málo rozmanitá či jednostranná nabídka pohybových činností
- absence či nedostatek řízených pohybových aktivit vedoucích k osvojení nových pohybových dovedností

➤ **Oblast dítě a jeho psychika:**

Jazyk a řeč

Vzdělávací cíle: (co u dítěte podporujeme)

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbální i neverbální) a kultivovaného projevu

Vzdělávací nabídka: (co dítěti nabízíme)

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy
- rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, sdělování slyšeného druhým)
- samostatný slovní projev na určité téma
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování divadelní pohádky
- vyprávění toho, co dítě slyšelo, nebo vidělo
- přednes, recitace, zpěv
- prohlížení a „čtení“ knížek
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- porozumět slyšenému
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- učit se zpaměti krátké texty (říkanky, písničky)

- sledovat, vyprávět příběh, pohádku
- sledovat očima zleva doprava
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, sledovat divadlo, užívat telefon
- poznat a vymyslet jednoduchá homonyma (drak – papírový, pohádkový)

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele)

- prostředí komunikačně chudé, omezující běžnou komunikaci mezi dětmi i s dospělými
- špatný jazykový vzor
- vytváření komunikativních zábran (necitlivé donucování dítěte k hovoru, nerespektování dětského ostychu vedoucí k úzkosti a strachu dítěte)
- omezený přístup ke knížkám

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

Vzdělávací cíle: (co u dítěte podporujeme)

- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti
- rozvoj tvořivosti (tvořivé myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování, apod.)

Vzdělávací nabídka: (co dítěti nabízíme)

- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky)
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty

- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti, apod.
- námětové hry a činnosti
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- postupovat a učit se podle pokynů
- učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je uvědomovat a vybavit
- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- chápat prostorové pojmy (dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi, apod.)

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele)

- nedostatek příležitostí k poznávacím činnostem založeným na vlastní zkušenosti
- převaha předávání hotových poznatků slovním poučováním a vysvětlováním
- příliš racionální, hotový a uzavřený výklad světa
- omezený prostor pro vyjádření a uplatnění představivosti a mimoracionálního poznávání
- zahlcování podněty a informacemi bez rozvíjení schopnosti s nimi samostatně pracovat

Sebepojetí, city, vůle

Vzdělávací cíle: (co u dítěte podporujeme)

- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenost)

- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňující pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj schopnosti sebeovládání
-

Vzdělávací nabídka: (co dítěti nabízíme)

- spontánní hra
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- výlety do okolí (přírody, návštěvy dětských kulturních akcí, apod.)
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení ostatních
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- postupovat a učit se podle pokynů
- učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je uvědomovat a vybavit
- uvědomovat si svou samostatnost
- rozhodovat o svých činnostech
- ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i věcem

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele)

- spěch a nervozita, omezování možností dítěte dokončovat činnost v individuálním tempu, nevhodné zásahy a přerušování činností dětí dospělými

- nevhodné vzory a modely chování (netaktní komunikace, nedostatek sociálního citění, ohleduplnosti a tolerance, necitlivé vztahy a postoje okolí)
- nedostatečná motivace dětí k jejich sebevyjádření a sebeuplatnění
- nedostatek možností projevat vlastní city, sdělovat citové dojmy a prožitky a hovořit o nich
- málo podnětů a aktivit podporujících estetické vnímání, citění, prožívání a vyjadřování

➤ **Oblast dítě a ten druhý:**

Vzdělávací cíle: (co u dítěte podporujeme)

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole)
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti, apod.)
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

Vzdělávací nabídka: (co dítěti nabízíme)

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem a dospělým
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry
- aktivity podporující sblížení dětí
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztah mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří)
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke spokojenosti vyřešit vzájemný spor
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije- rodina, mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi, dospělými, kamarády)

- společenské hry, společenské aktivity nejrůznějšího zaměření
- hry, přirozené i modelované situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- spolupracovat s ostatními
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele)

- nedostatek pozitivních příkladů a vzorů prosociálního chování, málo vstřícné postoje dospělých k dítěti i k sobě navzájem
- nedostatečně psychosociálně „bezpečné“ prostředí, neautentické, s nedostatkem porozumění a tolerance
- nedostatek empatie, neposkytování empatické odezvy na problémy dítěte
- příliš ochránářské či příliš nevšímavé prostředí
- autoritativní vedení, direktivní zacházení s dítětem
- prostředí, které nabízí málo možností ke spolupráci a komunikaci s druhým
- manipulace dítěte tzv. pozitivními prostředky (citovými prostředky, chválením bez opodstatnění)

- nedůstojné jednání
- jednoznačně formulovaná pravidla chování ve vztahu k druhému, nedodržování přijatých pravidel, špatný vzor

➤ **Dítě a společnost:**

Vzdělávací cíle: (co u dítěte podporujeme)

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
-

Vzdělávací nabídka: (co dítěti nabízíme)

- běžné a každodenní setkání s pozitivními vzory vztahů a chování
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- různorodé společenské hry a skupinové aktivity (námětové hry, konstruktivní a výtvarné projekty) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role
- dané pohlavím, profesní role, herní role,) osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- přípravy, realizace společných zábav a slavností
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod.

- setkání s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých
pro předškolní dítě

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když domluví druhý, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn, apod.)
- pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat, schopnosti a dovednosti
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v MŠ i na veřejnosti)
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělými k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele)

- nedostatek estetických a etických podnětů a příležitostí k jejich kultivovanému prožívání a vyjádření
- přítomnost nevhodných, podbízivých a nevkusných podnětů
- nevhodný mravní vzor okolí (děti jsou svědky nespravedlivého, nezdvořilého, hrubého, ironického, popř. agresivního chování, netolerantních necitlivých či nevšímavých postojů) včetně nevhodných vzorů v médiích
- příliš mnoho nefunkčních pravidel ve skupině, děti se nepodílejí na jejich vytváření, ne všichni je dodržují (např. někteří dospělí)

- zvýhodňování a znevýhodňování některých dětí ve skupině
- schematické mravní hodnocení bez možnosti dítěte vyjádřit vlastní úsudek
-

➤ **Dítě a svět**

Vzdělávací cíle: (co u dítěte podporujeme)

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškodit a ničit
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Vzdělávací nabídka: (co dítěti nabízíme)

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, chemické látky, požár, povodeň, apod.)
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií

- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, manipulace, zkoumání různých surovin)
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník. apod.)

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově MŠ, v blízkém okolí)
- zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma v MŠ opakují, chovat se bezpečně a přiměřeně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře)
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
- osvojovat si elementární poznatky o okolím prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory, apod.)

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele)

- nedostatek příležitostí vidět a vnímat svět v jeho pestrosti a změně, v jeho dění a řádu
- jednotvárná, málo rozmanitá nabídka činností, málo podnětné, málo pestré a málo obměňované prostředí nebo prostředí nepřehledné, neupravené, neuspořádané s nadbytkem hraček a věcí
- výběr a nabídka témat, která jsou životu dítěte příliš vzdálená, pro jeho vnímání a chápání náročná, která přesahují přirozenou zkušenost dítěte a nejsou pro dítě prakticky využitelná

- převaha zprostředkovaného poznávání světa (obraz, film)
- nedodržování pravidel péče o zdravé prostředí v provozu mateřské školy
- špatný příklad dospělých (chování ohrožující životní prostředí, neekologické postoje, lhostejnost k problémům kolem sebe)

3/ „ Zimní snění a pohádkování“

- Období- prosinec -únor

Charakteristika:

Tento tematický blok zahrnuje období adventu, nového roku a zimy, až do předjaří. Věnujeme se poznávání kulturních tradic, prožívání těchto tradic s nejbližší rodinou, zaměřujeme se na spolupráci s rodinou. Naplno si užíváme předvánoční čas se všemi možnými zvyky a tradicemi. Vánoce jsou pro nás největším svátkem. Čeká nás i mnoho kulturních akcí. Po novém roce se zajímáme o zimní sporty, bezpečnost v zimě, o to, jak pečujeme v zimě o zvířata a ptáky, co dělají naši mravenečkové a v neposlední řadě na nás čeká hezké zimní pohádkování, které nás probudí společně s mravenečky do jara.

Nabízená temata:

- ***Už nám zima začíná, čerti lezou z komína***
- ***Čertíku, Bertíku, co to neseš v pytlíku?***
- ***Blíží se zas, vánoční čas***
- ***Vánoční příběh- těšíme se na Ježíška***
- ***My tři králové jdeme k vám***
- ***Zima, zima zimička, hází bílá peříčka***
- ***Sněhulák, Bambulák***

- ***Usnul vrabec za komínem***
- ***Za zvířátky do lesa – O rukavičce***
- ***U krmelce – O třech medvědech***
- ***Na dvorku – O neposlušných kůzlátkách***
- ***Proč Alenka stůně – Princeznička na bále***
- ***Masopustní veselí- Mravenečci mají bál***
- ***Co se děje v mraveništi***

➤ **Dítě a jeho tělo**

Vzdělávací cíle: (co u dítěte podporujeme)

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka, apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- uvědomění si vlastního těla
- osvojení si poznatků o těle, jeho zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

Vzdělávací nabídka: (co dítěti nabízíme)

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky, poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovňovací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- smyslové a psychomotorické hry
- konstruktivní a grafické činnosti
- hudební a hudebně pohybové činnosti
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí

- činnosti zaměřené k poznání lidského těla a jeho částí
- příležitosti směřující k ochraně zdraví, osobní bezpečí a vytváření zdravých životních návyků

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- zachovávat správné držení těla
- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (překážky, házet, chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí)
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, nástroji, materiálem, zacházet s výtvarným materiálem)
- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (narození, růst, proměny těla) znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví. Bezpečí a pohodu svou ani druhých
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem)

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele)

- omezování spontánních pohybových aktivit, nepravidelná, málo rozmanitá či jednostranná nabídka pohybových činností
- absence či nedostatek řízených pohybových aktivit vedoucích k osvojení nových pohybových dovedností
- nevhodné prostory pro pohybové činnosti a nevhodná organizace z hlediska bezpečnosti dětí

- nedostatek při zkreslení elementárních informací o lidském těle, o jeho růstu a vývoji, o funkcích některých částí orgánů, o zdraví i možnostech jeho ohrožení, způsobech ochrany zdraví a jeho bezpečí

➤ **Oblast dítě a jeho psychika:**

Jazyk a řeč

Vzdělávací cíle: (*co u dítěte podporujeme*)

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbální i neverbální) a kultivovaného projevu
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)

Vzdělávací nabídka: (*co dítěti nabízíme*)

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy
- rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, sdělování slyšeného druhým)
- samostatný slovní projev na určité téma
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování divadelní pohádky
- vyprávění toho, co dítě slyšelo, nebo vidělo
- přednes, recitace, zpěv
- prohlížení a „čtení“ knížek
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- porozumět slyšenému
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- učit se z paměti krátké texty (říkanky, písničky)
- sledovat, vyprávět příběh, pohádku
- sledovat očima zleva doprava
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, sledovat divadlo, užívat telefon
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- sluchově rozlišovat začáteční hlásky ve slovech
- poznat a vymyslet jednoduchá homonyma, synonyma
- poznat některá písmena a číslice

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele)

- prostředí komunikačně chudé, omezující běžnou komunikaci mezi dětmi i s dospělými
- špatný jazykový vzor
- vytváření komunikativních zábran (necitlivé donucování dítěte k hovoru, nerespektování dětského ostychu vedoucí k úzkosti a strachu dítěte)
- omezený přístup ke knížkám
- nedostatečná pozornost k rozvoji dovedností předcházejících čtení a psaní

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

Vzdělávací cíle: (co u dítěte podporujeme)

- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti
- rozvoj tvořivosti (tvořivé myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování, apod.)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)

Vzdělávací nabídka: (co dítěti nabízíme)

- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky)
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti, apod.
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice)
- činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- postupovat a učit se podle pokynů
- učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je uvědomovat a vybavit
- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky)
- chápat prostorové pojmy (dole, nahoře, uprostřed, za pod, nad, u, vedle, mezi, apod.)

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele)

- příliš racionální, hotový a uzavřený výklad světa
- omezený prostor pro vyjádření a uplatnění představivosti a mimoracionálního poznávání
- zahlcování podněty a informacemi bez rozvíjení schopnosti s nimi samostatně pracovat
- převažující důraz na pamětní učení a mechanickou reprodukci, málo názornosti i prostoru pro rozvoj fantazie
- nedostatek porozumění a ocenění úspěchu či úsilí

Sebepojetí, city, vůle

Vzdělávací cíle: (co u dítěte podporujeme)

- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenost)
- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňující pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj schopnosti sebeovládání

Vzdělávací nabídka: *(co dítěti nabízíme)*

- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- výlety do okolí (přírody, návštěvy dětských kulturních akcí, apod.)
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení ostatních
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- hry na téma rodiny, přátelství, apod.

Očekávané výstupy: *(co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)*

- postupovat a učit se podle pokynů
- učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je uvědomovat a vybavit
- ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i věcem
- vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání) rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací,..)

Rizika (*co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele*)

- nedostatečná motivace dětí k jejich sebevyjádření a sebeuplatnění
- nedostatek možností projevat vlastní city, sdělovat citové dojmy a prožitky a hovořit o nich
- málo podnětů a aktivit podporujících estetické vnímání, cítění, prožívání a vyjadřování
- málo vlídné, nevstřícné, strohé, nelaskavé a málo přátelské prostředí, kde dítě nenalézá dostatek lásky a porozumění

➤ **Oblast dítě a ten druhý:**

Vzdělávací cíle: (*co u dítěte podporujeme*)

- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole)
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti, apod.)
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj kooperativních dovedností

Vzdělávací nabídka: (*co dítěti nabízíme*)

- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke spokojenosti vyřešit vzájemný spor
- společenské hry, společenské aktivity nejrůznějšího zaměření
- hry, přirozené i modelované situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

Očekávané výstupy: (*co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže*)

- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná

- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat, uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- dodržovat herní pravidla
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem

Rizika (*co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele*)

- nedostatek empatie, neposkytování empatické odezvy na problémy dítěte
- prostředí, které nabízí málo možností ke spolupráci a komunikaci s druhým
- časté organizování soutěživých činností a podporování nezdravé soutěživosti
- nedostatečná pozornost tomu, jak dítě řeší své spory a konflikty s druhým dítětem
- příliš časté vystupování učitele v roli soudce
- manipulace dítěte tzv. pozitivními prostředky (citovými prostředky, chválením bez opodstatnění)

➤ **Dítě a společnost:**

Vzdělávací cíle: (*co u dítěte podporujeme*)

- Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat

Vzdělávací nabídka: (*co dítěti nabízíme*)

- různorodé společenské hry a skupinové aktivity (námětové hry, konstruktivní a výtvarné projekty) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích

hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role

- dané pohlavím, profesní role, herní role,) osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
 - Receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování divadelních scének, dramatizace)
 - přípravy, realizace společných zábav a slavností
 - tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod.
 - setkání s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých
- pro předškolní dítě

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělými k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit zážitky (co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele)

- příliš mnoho nefunkčních pravidel ve skupině, děti se nepodílejí na jejich vytváření, ne všichni je dodržují (např. někteří dospělí)
- zvýhodňování a znevýhodňování některých dětí ve skupině
- schematické mravní hodnocení bez možnosti dítěte vyjádřit vlastní úsudek

- nedostatek příležitostí k rozvoji uměleckých dovedností dítěte a k vytváření jeho estetického vztahu k prostředí, ke kultuře a umění

-

➤ **Dítě a svět**

Vzdělávací cíle: (co u dítěte podporujeme)

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškodit a ničit
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- poznávání jiných kultur

Vzdělávací nabídka: (co dítěti nabízíme)

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, chemické látky, požár, povodeň, apod.)
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník. apod.)
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- osvojovat si elementární poznatky o okolím prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi

- všimát si změn a dění v nejbližším okolí
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory, apod.
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se těmto okolnostem

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele)

- výběr a nabídka témat, která jsou životu dítěte příliš vzdálená, pro jeho vnímání a chápání náročná, která přesahují přirozenou zkušenost dítěte a nejsou pro dítě prakticky využitelná
- převaha zprostředkovaného poznávání světa (obraz, film)
- špatný příklad dospělých (chování ohrožující životní prostředí, neekologické postoje, lhostejnost k problémům kolem sebe)
- užívání abstraktních pojmů, předávání „hotových“ poznatků

4/ „Jarní probuzení do světa zvířat a lidí“

- Období- březen - květen

Charakteristika:

Po dlouhé zimě se s našimi mravenečky probouzíme do jara. Toto období je plné barev, svěžesti, života, pohybu. Tak budou vypadat i všechny činnosti, se kterými se v tomto období potkáme. Budeme trávit hodně času venku, přímým pozorováním, experimenty, pokusy. Čekají nás také výlety do přírody, hodně poznávání, vnímání všemi smysly. V tomto období se také předškoláci budou připravovat na svůj první zápis do školy. Budeme se také připravovat na svátek našich maminek a na školní výlet. V těchto všech činnostech se posuneme dále v koloběhu života tak, aby si děti plně uvědomovaly všechny změny, které je v průběhu všech ročních období provází a ovlivňují je.

Nabízená temata:

- *Jarní sluníčko, šimrá maličko*
- *Mravenčí probuzení*
- *V říši hmyzu*
- *Probudil se krtek*
- *Klapy, klap, vrátil se k nám čáp*
- *Hody, hody doprovody, dejte vejce malovaný*
- *Rozkvetlé jaro*
- *Co si to ptáčekové štěbetají, že dneska maminky svátek mají*
- *Jarní hemžení v mraveništi – Ferda Mravenec a Beruška*
- *Na tom našem dvoře*

➤ **Dítě a jeho tělo**

Vzdělávací cíle: (co u dítěte podporujeme)

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka, apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- uvědomění si vlastního těla
- osvojení si poznatků o těle, jeho zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

Vzdělávací nabídka: (co dítěti nabízíme)

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky, poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- smyslové a psychomotorické hry
- konstruktivní a grafické činnosti
- hudební a hudebně pohybové činnosti
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- činnosti zaměřené k poznání lidského těla a jeho částí
- příležitosti směřující k ochraně zdraví, osobní bezpečí a vytváření zdravých životních návyků (pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkání s cizími lidmi, k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislosti)

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- zachovávat správné držení těla
- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (překážky, házet, chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí)
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, nástroji, materiálem, zacházet s výtvarným materiálem)
- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (narození, růst, proměny těla) znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví. Bezpečí a pohodu svou ani druhých

- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem)
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- vnímat, rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem, apod.

Rizika (*co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele*)

- nevhodné prostory pro pohybové činnosti a nevhodná organizace z hlediska bezpečnosti dětí
- nedostatek při zkreslení elementárních informací o lidském těle, o jeho růstu a vývoji, o funkcích některých částí orgánů, o zdraví i možnostech jeho ohrožení, způsobech ochrany zdraví a jeho bezpečí
- dlouhodobé statické zatěžování bez pohybu, uplatňování nevhodných cviků a činností, nevhodné oblečení při pohybových činnostech
- nedostatečně připravené prostředí, nedostatečné vybavení náčiním, nářadím, popř. nedostatečné využívání vybavení a dalších možností, apod.

➤ **Oblast dítě a jeho psychika:**

Jazyk a řeč

Vzdělávací cíle: (*co u dítěte podporujeme*)

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbální i neverbální) a kultivovaného projevu
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)

Vzdělávací nabídka: (co dítěti nabízíme)

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy
- rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, sdělování slyšeného druhým)
- samostatný slovní projev na určité téma
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování divadelní pohádky
- vyprávění toho, co dítě slyšelo, nebo vidělo
- přednes, recitace, zpěv
- prohlížení a „čtení“ knížek
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- učit se z paměti krátké texty (říkanky, písničky)
- sledovat, vyprávět příběh, pohádku
- sledovat očima zleva doprava
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, sledovat divadlo, užívat telefon
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- sluchově rozlišovat začáteční hlásky ve slovech
- poznat a vymyslet jednoduchá homonyma, synonyma a antonyma
- poznat některá písmena a číslice

- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách
- chápat slovní vtip a humor
- sluchově rozlišovat koncové slabiky a hlásky ve slovech
- utvořit jednoduchý rým
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí) porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele)

- prostředí komunikačně chudé, omezující běžnou komunikaci mezi dětmi i s dospělými
- špatný jazykový vzor
- vytváření komunikativních zábran (necitlivé donucování dítěte k hovoru, nerespektování dětského ostychu vedoucí k úzkosti a strachu dítěte)
- omezený přístup ke knížkám
- nedostatečná pozornost k rozvoji dovedností předcházejících čtení a psaní
- časově a obsahově nepřiměřené využívání audiovizuální, popř. počítačové techniky, nabídka nevhodných programů

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

Vzdělávací cíle: (co u dítěte podporujeme)

- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti
- rozvoj tvořivosti (tvořivé myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)

- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování, apod.)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- vytváření základů pro práci s informacemi

Vzdělávací nabídka: (co dítěti nabízíme)

- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky)
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti, apod.
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině, podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické)
- hry ke cvičení paměti, (mechanické, logické, obrazné a pojmové)
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice)
- činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání, apod.)
- činnosti zaměřené na chápání pojmů a osvojování poznatků
- poznávání jednoduchých piktogramů, značek, symbolů, obrázků

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- postupovat a učit se podle pokynů
- učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je uvědomovat a vybavit
- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všimat si (nového, změněného, chybějícího)
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- poznat více, méně, stejně, první, poslední, apod.
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele)

- příliš racionální, hotový a uzavřený výklad světa
- omezený prostor pro vyjádření a uplatnění představivosti a mimoracionálního poznávání
- zahlcování podněty a informacemi bez rozvíjení schopnosti s nimi samostatně pracovat
- převažující důraz na pamětní učení a mechanickou reprodukci, málo názornosti i prostoru pro rozvoj fantazie
- nedostatek porozumění a ocenění úspěchu či úsilí
- málo příležitosti a prostoru k experimentaci a exploraci a samostatnému řešení konkrétních poznávacích situací
- nedostatek času a prostředků pro spontánní hru, k jejímu rozvinutí a dokončení

Sebepojetí, city, vůle

Vzdělávací cíle: (co u dítěte podporujeme)

- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňující pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Vzdělávací nabídka: (co dítěti nabízíme)

- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- výlety do okolí (přírody, návštěvy dětských kulturních akcí, apod.)
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení ostatních
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- hry na téma rodiny, přátelství, apod.
- cvičení organizačních dovedností
- estetické a tvůrčí aktivity
- cvičení projevování citů, činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností
- dramatické činnosti

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i věcem

- vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání) rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací,..)
- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
- zorganizovat hru
- přijímat pozitivní ocenění i svůj neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele)

- nepřiměřené nároky na dítě, časté negativní hodnocení, kdy dítě opakovaně prožívá pocit selhání
- nedostatečné uznání a oceňování úsilí či úspěchu dítěte
- jednání, které dítě pociťuje jako křivdu a vnímá jako násilí

➤ **Oblast dítě a ten druhý:**

Vzdělávací cíle: (co u dítěte podporujeme)

- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti, apod.)
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj kooperativních dovedností
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Vzdělávací nabídka: (co dítěti nabízíme)

- hry, přirozené i modelované situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého

- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- společná setkávání, povídání, sdělení a aktivní naslouchání druhému
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí) že osobní, resp. osobní odlišnosti jsou přirozené
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc, mít ohled na druhého, umět nabídnout pomoc
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování
- chovat se obezřetně při setkání s cizími dětmi, staršími a dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele)

- nemožnost spolupodílet se na volbě činností a témat, které se v mateřské škole realizují
- nedostatečný respekt k vzájemným sympatiím dětí a malá podpora dětských přátelství
- soustředění pozornosti pouze na verbální formy komunikace
-

➤ **Dítě a společnost:**

Vzdělávací cíle: (co u dítěte podporujeme)

- Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije

- Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- Rozvoj společenského i estetického vkusu

Vzdělávací nabídka: (co dítěti nabízíme)

- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost) v jednání lidí
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (řemesla, povolání).
- Aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých
- odmítat společensky nežádoucí chování
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, knihami, penězi, apod.
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele)

- příliš mnoho nefunkčních pravidel ve skupině, děti se nepodílejí na jejich vytváření, ne všichni je dodržují (např. někteří dospělí)
- potlačování autonomního chování dítěte v zájmu zkratkovitého dosažení vnější disciplíny a poslušnosti
- nevšímavost k nevhodné komunikaci a jednání mezi dětmi, přehlížení nežádoucího chování některých dětí, schematické řešení konfliktů bez zjišťování příčin jejich vzniku
- chybějící informace o tom, jak se chránit před nebezpečím hrozícím od neznámých lidí

➤ **Dítě a svět**

Vzdělávací cíle: (co u dítěte podporujeme)

- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- poznávání jiných kultur
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

Vzdělávací nabídka: (co dítěti nabízíme)

- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- přirozené podněty, situace a praktické ukázky na téma naše republika
- ekohry
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o okolí

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, pestrý, různorodý- jak svět přírody, tak i svět lidí
- mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele)

- uzavřenost školy a jejího vzdělávacího programu vůči existujícím problémům a aktuálnímu dění
- nedostatek pozornosti prevenci vlivů prostředí, které mohou být pro dítě nezdravé a nebezpečné

5/ „ Výpravy za krásami světa“

- Období- červen -červenec - srpen

Charakteristika:

S přibývajícím sluníčkem si uvědomujeme, že se blíží léto a s ním i konec školního roku a čas prázdnin a odpočinku. Pokud nám to počasí dovolí, trávíme většinu času venku. Volíme činnosti na zahradě, nebo malé výlety do blízkého okolí naší školky. V tomto posledním měsíci se vypravujeme i do různých koutů naší zeměkoule, poznáváme děti v různých zemích. Největší slavností je pro všechny děti zakončení školního roku s loučením s předškoláky a pro ty odvážné nocování ve školce.

Nabízená témata:

- ***Hurá na výlet!***
- ***Jedeme do ZOO***
- ***V Africe***
- ***U moře***
- ***S Indiány na prázdniny***

➤ Dítě a jeho tělo

Vzdělávací cíle: (co u dítěte podporujeme)

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka, apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- uvědomění si vlastního těla
- osvojení si poznatků o těle, jeho zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

Vzdělávací nabídka: (co dítěti nabízíme)

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky, poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- smyslové a psychomotorické hry
- konstruktivní a grafické činnosti
- hudební a hudebně pohybové činnosti
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- činnosti zaměřené k poznání lidského těla a jeho částí
- příležitosti směřující k ochraně zdraví, osobní bezpečí a vytváření zdravých životních návyků (pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkání s cizími lidmi, k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislosti)

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- zachovávat správné držení těla
- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (překážky, házet, chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí)

- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, nástroji, materiálem, zacházet s výtvarným materiálem)
- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (narození, růst, proměny těla) znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví. Bezpečí a pohodu svou ani druhých
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem)
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- vnímat, rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem, apod.

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele)

- nevhodné prostory pro pohybové činnosti a nevhodná organizace z hlediska bezpečnosti dětí
- nedostatek při zkreslení elementárních informací o lidském těle, o jeho růstu a vývoji, o funkcích některých částí orgánů, o zdraví i možnostech jeho ohrožení, způsobech ochrany zdraví a jeho bezpečí
- dlouhodobé statické zatěžování bez pohybu, uplatňování nevhodných cviků a činností, nevhodné oblečení při pohybových činnostech
- nedostatečně připravené prostředí, nedostatečné vybavení náčiním, nářadím, popř. nedostatečné využívání vybavení a dalších možností, apod.

➤ **Oblast dítě a jeho psychika:**

Jazyk a řeč

Vzdělávací cíle: (co u dítěte podporujeme)

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbální i neverbální) a kultivovaného projevu
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)

Vzdělávací nabídka: (co dítěti nabízíme)

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy
- rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, sdělování slyšeného druhým)
- samostatný slovní projev na určité téma
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování divadelní pohádky
- vyprávění toho, co dítě slyšelo, nebo vidělo
- přednes, recitace, zpěv
- prohlížení a „čtení“ knížek
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)

- učit se z paměti krátké texty (říkanky, písničky)
- sledovat, vyprávět příběh, pohádku
- sledovat očima zleva doprava
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, sledovat divadlo, užívat telefon
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- sluchově rozlišovat začáteční hlásky ve slovech
- poznat a vymyslet jednoduchá homonyma, synonyma a antonyma
- poznat některá písmena a číslice
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách
- chápat slovní vtip a humor
- sluchově rozlišovat koncové slabiky a hlásky ve slovech
- utvořit jednoduchý rým
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí) porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- poznat napsané své jméno

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele)

- prostředí komunikačně chudé, omezující běžnou komunikaci mezi dětmi i s dospělými
- špatný jazykový vzor
- vytváření komunikativních zábran (necitlivé donucování dítěte k hovoru, nerespektování dětského ostychu vedoucí k úzkosti a strachu dítěte)
- omezený přístup ke knížkám
- nedostatečná pozornost k rozvoji dovedností předcházejících čtení

a psaní

časově a obsahově nepřiměřené využívání audiovizuální, popř. počítačové techniky, nabídka nevhodných programů

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

Vzdělávací cíle: (co u dítěte podporujeme)

- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti
- rozvoj tvořivosti (tvořivé myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování, apod.)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- vytváření základů pro práci s informacemi

Vzdělávací nabídka: (co dítěti nabízíme)

- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky)
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti, apod.
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině, podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické)
- hry ke cvičení paměti, (mechanické, logické, obrazné a pojmové)

- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice)
- činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání, apod.)
- činnosti zaměřené na chápání pojmů a osvojování poznatků
- poznávání jednoduchých piktogramů, značek, symbolů, obrazců

Očekávané výstupy: *(co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)*

- postupovat a učit se podle pokynů
- učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je uvědomovat a vybavit
- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky)
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- poznat více, méně, stejně, první, poslední, apod.
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim

Rizika *(co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele)*

- příliš racionální, hotový a uzavřený výklad světa
- omezený prostor pro vyjádření a uplatnění představivosti a mimoracionálního poznávání

- zahlcování podněty a informacemi bez rozvíjení schopnosti s nimi samostatně pracovat
- převažující důraz na pamětní učení a mechanickou reprodukci, málo názornosti i prostoru pro rozvoj fantazie
- nedostatek porozumění a ocenění úspěchu či úsilí
- málo příležitosti a prostoru k experimentaci a exploraci a samostatnému řešení konkrétních poznávacích situací
- nedostatek času a prostředků pro spontánní hru, k jejímu rozvinutí a dokončení

Sebepojetí, city, vůle

Vzdělávací cíle: (co u dítěte podporujeme)

- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňující pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Vzdělávací nabídka: (co dítěti nabízíme)

- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- výlety do okolí (přírody, návštěvy dětských kulturních akcí, apod.)
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení ostatních
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení

- hry na téma rodiny, přátelství, apod.
- cvičení organizačních dovedností
- estetické a tvůrčí aktivity
- cvičení projevování citů, činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností
- dramatické činnosti

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i věcem
- vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání) rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací,..)
- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
- zorganizovat hru
- přijímat pozitivní ocenění i svůj neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele)

- nepřiměřené nároky na dítě, časté negativní hodnocení, kdy dítě opakovaně prožívá pocit selhání
- nedostatečné uznání a oceňování úsilí či úspěchu dítěte
- jednání, které dítě pociťuje jako křivdu a vnímá jako násilí

➤ **Oblast dítě a ten druhý:**

Vzdělávací cíle: (co u dítěte podporujeme)

- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti, apod.)
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj kooperativních dovedností
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Vzdělávací nabídka: (co dítěti nabízíme)

- hry, přirozené i modelované situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- společná setkávání, povídání, sdělení a aktivní naslouchání druhému
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí) že osobní, resp. osobní odlišnosti jsou přirozené
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc, mít ohled na druhého, umět nabídnout pomoc
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování
- chovat se obezřetně při setkání s cizími dětmi, staršími a dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele)

- nemožnost spolupodílet se na volbě činností a témat, které se v mateřské škole realizují

- nedostatečný respekt k vzájemným sympatiím dětí a malá podpora dětských přátelství
- soustředění pozornosti pouze na verbální formy komunikace
-

➤ **Dítě a společnost:**

Vzdělávací cíle: (co u dítěte podporujeme)

- Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- Rozvoj společenského i estetického vkusu

Vzdělávací nabídka: (co dítěti nabízíme)

- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost) v jednání lidí
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (řemesla, povolání).
- Aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých
- odmítat společensky nežádoucí chování

- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, knihami, penězi, apod.
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik

Rizika (*co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele*)

- příliš mnoho nefunkčních pravidel ve skupině, děti se nepodílejí na jejich vytváření, ne všichni je dodržují (např. někteří dospělí)
- potlačování autonomního chování dítěte v zájmu zkratkovitého dosažení vnější disciplíny a poslušnosti
- nevhodnost k nevhodné komunikaci a jednání mezi dětmi, přehlížení nežádoucího chování některých dětí, schematické řešení konfliktů bez zjišťování příčin jejich vzniku
- chybějící informace o tom, jak se chránit před nebezpečím hrozícím od neznámých lidí

➤ **Dítě a svět**

Vzdělávací cíle: (*co u dítěte podporujeme*)

- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- poznávání jiných kultur
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

Vzdělávací nabídka: (*co dítěti nabízíme*)

- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- přirozené podněty, situace a praktické ukázky na téma naše republika
- ekohry
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o okolí

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, pestrý, různorodý- jak svět přírody, tak i svět lidí
- mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všítat si nepořádků a škod, upozornit na ně

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele)

- uzavřenost školy a jejího vzdělávacího programu vůči existujícím problémům a aktuálnímu dění
- nedostatek pozornosti prevenci vlivů prostředí, které mohou být pro dítě nezdravé a nebezpečné

VII: Evaluační systém:

Cílem evaluace je ověřovat správnost, efektivnost a kvalitu prováděných činností v MŠ. Do evaluace jsou zapojeni všichni zaměstnanci, děti i rodiče. Poznatky získávané tímto průběžným vyhodnocováním poskytují zaměstnancům zpětnou vazbu o kvalitě vlastní práce, kterou nadále cíleně využívají ve své pracovní činnosti. Je brán zřetel na pohled zřizovatele, veřejnosti, kontrol ČŠI.

A/ Vnitřní evaluace

1. Hodnocení ředitelkou školy

- Objektivně hodnotí sama svou pedagogickou a řídicí práci – na konci každého pololetí na poradách
- Dále sebevzdělává – průběžně
- Kontroluje a hodnotí práci učitelky - 4 x do roka hospitace
- Kontroluje práci neped. pracovníka – dodržování zásad PO a BOZP, kontrola skladu potravin a úklid. prostředků, čistota, chování k dětem, rodičům, apod.
- Kontroluje vedení třídní dokumentace – 1x za měsíc
- Naslouchá přáním, připomínkám rodičů, zřizovatele, veřejnosti, konstruktivní náměty dále zpracovává a vychází z nich při další činnosti
- Hodnotí vzhled školy, třídy, zahrady, řeší, co je třeba zlepšit, vyměnit, apod.

2. Hodnocení a evaluace pedagogy

- hodnotí svoji práci, evaluují celý vzdělávací proces ve třídě (evaluace TVP -tematické bloky- sebereflexe)

- individuální hodnocení dětí – vedení stručných záznamů o dětech (Individuální hodnotící list dítěte), kde se uvádí stav při nástupu, průběžně se doplňují pokroky dítěte a na závěr jeho docházky do MŠ jeho klíčové kompetence.

- Vedou portfolio dítěte, kam ukládají jeho práce, pracovní listy
- Hodnotí funkčnost a aktuálnost celého TVP a soulad se ŠVP (na konci školního roku)
- Hodnotí celkovou práci a vizáž školy
- Provádí autoevaluaci své vlastní práce na konci školního roku

3. **3.Hodnocení a evaluace provozními pracovníky**

- hodnotí a evaluuje svoji vlastní práci (na konci školního roku) a práci celé školy ze svého pohledu

B/ Vnější evaluace

1. Hodnocení a evaluace rodiči dětí

- podněty, připomínky- průběžně při třídních schůzkách, pohovorech
- anonymní dotazníkové šetření

2. Hodnocení a evaluace zřizovatelem

- vlastní kritéria hodnocení stanovená zřizovatelem, kritéria pro hodnocení ředitele

3.Hodnocení a evaluace samotným dítětem

- spokojenost dítěte v MŠ, radost, možnost vyjádřit svá přání, co se mu líbí, nelíbí vyjádřit, na co se v MŠ těší, na co ne, komunikační kruh, spolupráce při vytváření pravidel chování v MŠ kontrola jejich dodržování

4. Hodnocení nadřízenými orgány, ČŠI,..

- dle jejich vlastních kritérií

METODY HODNOCENÍ A EVALUACE

- rozhovory, konzultace- pedagogické + provozní porady
- hospitace – 4x ročně
- přímá kontrola – dodržování pracovní doby a její efektivní využívání, vedení dokumentace
- diskuze, SWOT analýzy, dotazníky
- hodnotící listy, portfolia
- roční hodnocení školy

VIII: Spoluúčast rodičů

- 1/ Rodiče mají možnost domluvit s ředitelkou průběh adaptace dítěte při jeho nástupu do MŠ.
- 2/ Rodiče se mohou informovat u učitelek o pokrocích svého dítěte – při odpoledním předávání dítěte, nebo je možné domluvit si konzultaci
- 3/ Pedagogické pracovnice poskytují poradenskou, odbornou pomoc v oblasti vzdělávání a výchovy dítěte
- 4/ Dle možností se rodiče mohou podílet na kulturních a sportovních akcích.
- 5/ Rodiče mohou napomáhat MŠ k úspěšné prezentaci školy na veřejnosti.

6/ Setkávání rodičů se zástupci MŠ při akcích – schůzka rodičů, besídky, pracovní dílny, apod.

7/ Informační tabule, nástěnky , informační letáky – v prostoru šatny

8/ Den otevřených dveří při zápisu do MŠ

9/ Jednání zaměstnanců školy s rodiči je diskrétní a taktní. Pedagogové i ostatní zaměstnanci jsou si vědomi zásad ochrany osobních údajů a mlčenlivosti při práci s důvěrnými informacemi. Cílem spolupráce naší MŠ s rodiči je oboustranná vstřícnost, otevřenost a především vzájemná důvěra.

Tento školní vzdělávací program je otevřený materiál, který bude kolektiv školy zdokonalovat a doplňovat , pružně reagovat na změny.

Použitá literatura, dokumenty, zákony:

- Školský zákon č. 561/2004 v platném znění
- RVP PV pro předškolní vzdělávání
- Manuál k přípravě ŠVP MŠ